

SPREEKBEURT KIP

VOGELS

WE HEBBEN DE BELANGRIJKSTE INFORMATIE OVER DE KIP BIJ ELKAAR GEZOCHT. JE KUNT HET GEBRUIKEN ALS JE EEN SPREEKBEURT WILT HOUDEN OF EEN WERKSTUK GAAT MAKEN. VEEL SUCCES!

1. IS DIT EEN HUISDIER VOOR JOU?
2. MAAK KENNIS MET DE KIP
3. VERZORGING
4. WAT DOE JE WEL EN WAT DOE JE NIET
5. LEUKE WEETJES
6. VRAGEN AAN DE KLAS

1. IS DIT EEN HUISDIER VOOR JOU?

Ja, maar je moet wel goed weten hoe je deze dieren moet houden en verzorgen. Vraag je ouders je daarbij te helpen. Bedenk ook dat je kippen altijd met meer tegelijk moet houden en dat ze veel ruimte nodig hebben.

2. MAAK KENNIS MET DE KIP

Hoe ziet hij eruit?

In ons land leven heel veel verschillende kippenrassen. Zo heb je grote, rustige vleeskippen, die vrij gemakkelijk te houden zijn, zoals de brahma en de cochin. Echte legkippen zijn de leghorn, het Friese en Drentse hoen en de lakenvelder. Er zijn ook rassen die voor zowel vlees als eieren worden gehouden, zoals de barnevelder. Puur voor de sier worden oud-Nederlandse rassen gehouden, zoals de kraaikop, de brabantier en de Nederlandse uilebaard. Kippen kunnen 10 tot 15 jaar oud worden.

Hoe leeft hij?

Kippen zijn groepsdieren. Ze leven in groepen die bestaan uit één mannetje (haan), een paar vrouwtjes (hennen) en kuikens. Binnen de groep is er één leider en daaronder is er steeds weer een kip de baas van een volgende kip. We noemen dat de 'pikorde': de hogere in rang pikt de lagere. De haan verdedigt zijn hennen en zijn leefgebied tegen indringers en waarschuwt als er gevaar dreigt. Verder leidt hij de hennen naar eten en een veilige slaapplek – meestal in de bomen. Kippen zoeken de hele dag voedsel, zoals zaden, insecten en wormen. Als er genoeg eten is, blijven kippen meestal op dezelfde plek leven.

Voortplanting

Kippen kunnen jongen krijgen als ze ongeveer een jaar oud zijn. Broedse hennen hebben een kale plek op hun buik (waar ze de eieren tegenaan leggen), maken speciale geluidjes en kunnen soms wat bozig doen. Zorg dat de broedende hen niet gestoord kan worden door de andere kippen en geef haar graanmengsel te eten voor extra energie. Na 21 dagen komen de eieren uit. Pasgeboren kuikens leven de eerste dag nog van de voeding uit het ei (eigeel). Uiteraard moeten ze wel kunnen drinken. Na een paar dagen gaan ze

kuikenvoer eten. Als de kuikens ongeveer zes maanden oud zijn, kunnen ze bij andere kippen worden gezet.

Bijzonderheden over de kip

- Kippen zijn groepsdieren, daarom moet je ze altijd met meer tegelijk houden. Bijvoorbeeld een paar hennen of twee hennen met één haan.
- In de herfst verliest de kip haar veren: de rui. Dat duurt een tot twee maanden. Omdat de rui veel energie kost, is het goed om dan wat meer krachtvoer of onderhoudsvoer te geven in plaats van legkorrel of legmeel.
- Sommige gemeenten verbieden het houden van kippen. Ook kunnen burens last hebben van lawaai of stank en zorgen dat je de kippen weg moet doen. Vraag dit eerst na bij de gemeente en vraag de burens wat ze ervan vinden!
- Als je kippen koopt, let dan op dat ze actief zijn en niet overal van schrikken. Hun veren moeten schoon en glanzend zijn. De kam en lellen moeten helder gekleurd zijn en hun borstbeen mag niet te scherp aanvoelen.

3. VERZORGING

Huisvesting

Kippen kun je houden in een buitenren met daarin een droog, warm nachthok waar frisse lucht in kan. Voor kleine koppels zijn er kant-en-klare hokken te koop, maar als je er meer gaat houden, moet je een hok (laten) bouwen. Zorg voor minstens 1,5 vierkante meter oppervlak per dier, maar meer ruimte is natuurlijk beter!

Kippen kunnen slecht tegen hitte en tocht, zet het hok daarom op een beschutte plek. Gebruik op de bodem van het nachthok zaagsel, vlas, hennepstro, koolzaadstro of stro. Zorg in het nachthok voor zitstokken waar de kippen op kunnen slapen. Als je legkippen hebt, moet je zorgen voor verlichting. Voor het leggen van eieren is namelijk 10 uur licht per dag nodig en in de winter haal je dat niet met daglicht. Zorg ook voor legnesten (minstens één per drie kippen) waar de kippen hun eieren in kunnen leggen. Dek de buitenren af. Zo zorg je dat de kippen niet kunnen

ontsnappen, er geen roofdieren in kunnen en er geen poep van overvliegende vogels in het hok valt, waar de kippen ziek van kunnen worden. Gebruik als bodem beton of tegels met daarop een laag van 20 centimeter schoon zand. Gebruik je een zachte bodem, zorg dan dat de grond in de ren wat hoger ligt dan erbuiten, zodat er geen regenwater in loopt. Kippen moeten een zandbad kunnen nemen. Zet daarom een flinke bak met schoon wit zand op een zonnige plek in de buitenren.

Voeding

Geef je kippen pluimvee-meel als hoofdvoer. Vul dat aan met graan en groenvoer. Meel is goed, omdat de kippen er lang over doen om het op te eten. Dan hebben ze iets te doen en krijgen ze geen ruzie met elkaar. Volwassen kippen eten gemiddeld 30 tot 100 gram voer per dag, het ligt eraan hoe groot ze zijn en of ze heel actief zijn of niet. Geef een portie die ze in één dag helemaal kunnen opeten. Geef niet teveel graan (haver, tarwe, maïs en gerst), anders worden ze te dik. Als groenvoer kun je fruit (appel, peer, banaan), sla, boerenkool, broccoli, wortel of gras geven. Haal resten groenvoer aan het eind van de dag weg. Als extraatje kun je af en toe wat regenwormen, meelwormen of maden geven. Als kalk (nodig voor eieren!) kun je wat grit strooien. Ook is het goed om af en toe wat maagkiezel te geven, dat hebben de vogels nodig voor het verteren van het voedsel in hun maag. Zorg altijd voor vers drinkwater.

Verzorging

Elke dag moet je de mest van de mestplank schrappen, schoon water geven en de eieren rapen. Maak de zitstokken regelmatig schoon. Behandel de mestplanken en zitstokken een keer per week of per maand met een schoonmaakmiddel en maak de voerbakken goed schoon. Vervang het stro in de legnesten een keer per maand of vaker als dat nodig is. De bodembedekking van het nachthok moet ook regelmatig verschoond worden (zeker als het vochtig is en sterk ruikt). Als je de bodembedekking ververst, maak dan meteen de vloer schoon met een schoonmaakmiddel. Doe ook regelmatig schoon zand in het zandbad. Controleer regelmatig de nagels, sporen (haan) en snavelpunt van je kippen. Zijn ze te lang, laat ze dan door de dierenarts inkorten. Kijk regelmatig of de kippen gezond zijn en genoeg eten. Als hun borstbeen scherp aanvoelt zijn ze te mager. Laat af en toe de mest van de kippen door een dierenarts onderzoeken om te zien of ze schimmels of bacteriën hebben.

4. WAT DOE JE WEL EN WAT DOE JE NIET

NIET ... TL-verlichting in het nachthok gebruiken: doordat dit heel snel trilt, raken kippen ervan in de stress.

WEL... kippen tam maken door altijd rustig naar ze toe te gaan, altijd hetzelfde geluid te maken en ze op je hurken uit de hand te voeren.

NIET ... zitstokken op verschillende hoogte aanbrenge, want dan gaan de kippen vechten om de hoogste plek.

WEL... met erg koud weer de kam en lellen van de kippen insmeren met vaseline, dan bevroren ze niet.

5. LEUKE WEETJES

- ! Een andere naam voor 'kip' is 'hoen'. Kleine kippenrassen noemen we ook wel 'kriekippen'. Een moederkip noemen we 'kloek'.
- ! De kip stamt af van het bankivahoen, ook wel rode kamhoen genoemd. Deze oerkip komt nog voor Zuid-Oost Azië.
- ! In Nederland heb je wel 170 (kriel)kippenrassen. In totaal worden er in Nederland wel 350 miljoen kippen gehouden, vooral voor vlees en eieren.
- ! Mensen houden al meer dan 5.000 jaar kippen.

6. VRAGEN AAN DE KLAS

- ? Waar slapen kippen die buiten in de natuur leven?
- ? Wat gebeurt er in de ruiperiode?
- ? Waarom moet je geen TL-licht gebruiken in een kippenhok?

Nog meer weten over dit dier?

Lees dan ook onze bijsluiter over de kip.

Over het LICG

Het LICG (Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren) geeft je betrouwbare informatie over huisdieren en hoe je ervoor moet zorgen. Heb je nog vragen, mail dan naar contact@licg.nl

© LICG

Alles over huisdieren vind je op www.licg.nl